אבל בב"ד של ישראל כיון דגמר דיניה לקטלא מיקטל קטלי ליה.
אע"ג דאמר בסנהדרין (דף מב:) שהיה אחד רוכב על סוס וסודרין בידו מצאו לו זכות היה הלה מניף בסודרין מכל מקום לא שיח: **רשב"ג** אומר בין כך ובין כך **לא ישלחנו ביד אחר.** [א] והא דדרשינן (קדושין דף מא.) ושלח ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח היינו היכא דאין הבעל מקפיד [ב]: **משום בזיון דבעל.** פירש בקונטרס שעליו לכתוב את הגט ואינו רוצה שיבעל רבים שאינו יודע לכותבו והא דקאמר יכתבו ויתנו [ג] אגב יכתבו נקט יתנו אי נמי על ידי שיאמרו לאחר שיתן ירגיש בדבר שהבעל לא כתבו ומקפיד גם על הנתינה וא"ת מאי בזיון איכא והא תנן (לעיל דף כב:) האשה כותבת את גיטה אלמא אין על הבעל לכתוב וי"ל דלעולם על הבעל לכתוב אלא הא קא משמע לן דאפילו אשה כותבת כשר דידעת לאקנויי: **ומילי לא מימסרן לשליח.** ר"מ ור' יוסי פליגי לקמן בפ' התקבל (דף סו:) באומר לשלשה תנו דקסבר ר"מ דעשאן ב"ד ור' יוסי פליג דאפי' אמר לב"ד הגדול שבירושלים ילמדו ויכתבו ויתנו לה אבל באומר לשנים תנו לו לשלשה כתבו ותנו אפילו ר"מ מודה דיכתבו ויתנו ולא מימסרי לשליח כדמוכח מתניתין דהתם והא דקאמר בגמ' שלחו ליה מבי רב לשמואל אמר לשנים כתבו ותנו גט לאשתי ואמרו לסופר וכתב וחתמו הן מהו שלח להו תלא והדבר צריך תלמוד ופריך מהא דאמר שמואל הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרן לשליח הוה מצי למיפרך דבשנים אפילו ר"מ מודה דלא מימסרן אלא ניחא ליה לאקשויי שמואל אדשמואל ועוד דהוה מצי למימר דטעמייה דר"מ משום בזיון דבעל וקסבר שמואל דבכתיבה ליכא בזיון אבל בחתימה כשיחתמו אחרים הוא דאיכא בזיון דמיפרסמא מילתא בחתימה טפי ומיהו הוה מצי למיפרך מדשמואל דהכא דקסבר טעמא משום מילי דאמר מתנה הרי היא כגט אלא כיון שהיה צריך להביא משמואל דהכא ה"נ פריך מאידך דשמואל דהתם:

כאן שנה רבי אין השואל רשאי להשאיל. אפילו למאן דאמר בהמפקיד (ב"מ דף לו.) שומר שמסר לשומר פטור שהרי מסרו לבן דעת דאין יכול לומר לו אין לוני שיהא פקדוני ביד אחר נהי דלא מיחייב מ"מ לכתחלה אין לו לעשות:

היכא דנפקה לאפיה. נקט הכי משום דמתניתין מיירי בחלה השליח הראשון ולא הגיע לעיר שהאשה שם:

שקול

פו לא חזו ליה זוכפא. כלומר לא שכיח הלכך לא מספקינן בהכי: **מתני' המביא גט בא"י.** שאין צריך לומר בפני נכתב ונחתם: **משלחו ביד אחר.** ועושה שליח מאליו ושלא בב"ד: **ואם אמר לו.** בעל לשליח: **טול לי הימנה חפץ פלוני.** כשתתן לה את הגט לא ישלחנו ביד אחר: **גמ' חלה תנן.** דאיש וה"ה לכל אונסין אבל אי לא אינס לא ישלחנו ביד אחר: **אי דאמר ליה הולך. ואי.** מתני' ר"ש: **אפילו.** לא אמר ליה אתה הולך כי חלה נמי לא: **ה"ז משלחו בו.** ולא מפליג בין חלה ללא חלה ועושה שליח אחר דהולך לא משמע אלא טרח שיבא גט זה לידה: **איבעיא אימא.** מתני' דאמר ליה הולך ואפ"ה בעינן חלה דבריתא דקתני ה"ז משלחו והוא דחלה: **ואיבעיא אימא.** מתני' דאמר ליה את הולך וחלה שאני וברייתא דקתני לא ישלחנו בדלא חלה וכן נמי כי תוקמא כרבן שמעון חלה שאני ור"ש בשלא חלה: **אמר נשנים תנו גט לאשתי.** ולא נתן להם גט עשאן עדים ואע"פ שלא אמר להם אתם עצמכם כתבוהו הרי אלו יכתבו ויתנו ולא יאמרו לסופר ויכתוב כדמפרש לקמן: **או נשלשה כתבו גט זו יכתבו.** הם עצמם שהרי אמר להם כתבו אבל אמר נשלשה תנו גט לאשתי יאמרו לאחרים ויכתבו ויתנו מפני שעשאן ב"ד ורשאין לעשות שליח אלמא אין היחיד עושה שליח: **בזיון דבעל.** שעליו לכתוב את הגט ואינו רוצה שידעו בו רבים שאינו יודע לכתבו: **הכא.** גבי הולכה: **לא קפיד.** דמאי קפידא איכא: **רבא אמר.** התם היינו טעמא דלא משוו שליח שלא מסר להם אלא דברים ואין בדברים כח להיות חוזרים ונמסרים לאחר אבל גט דאיכא מסר בידם לאחר שיחתם אינו יכול לחזור ונמסר: **שליח מסנה.** שאמר בעל הבית לג' עדים כתבו שטר מתנה לפלוני אי טעמא דגט משום בזיון הוא הכא ליכא למימר הכי שהרי אין עליו לכותבו דתנן (ב"ב דף קסז:) והמקבל נותן את השכר הלכך אם ירצו יאמרו לאחרים ויכתבו ונמ"ל מילי לא מימסרן הני נמי לא מימסרן: **אמר ריש לקיש לאן שנה רבי. זו שנה לנו רבי: אין השואל זו.** דתנן לא ישלחנו ביד אחר בטולי שליחות דגיטא נקט לה דאם שילח ביד אחר הגט גט דאע"ג דאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר לגרש מיהא שויה אלא הא דתנן לא ישלחנו לאשמועינן דאין השואל רשאי להשאיל: **זו אפי' תינוקות יודעין אופה.** דאם השאילה לו לא לצורך אחרים השאילה לו דאין השואל רשאי להשאיל ונמצא זה עובר על דעתו ומקניטו: **אלא.** משום שליחות דגט גופיה תנא לא ישלחנו דאם שלחו ביד אחר זימנין דגיטא נמי לא הוי גיטא ולקמן מפרש מאי זימנין: **אל תגרשה אלא בימין וגרשה בשמאל.** דלא שויה שליח להכי האי נמי פעמים ששליחות הגט תלוי בחפץ ואיכא קפידא לבעל: **דכולי עלמא לו'.** דמדאמר ר' יוחנן זימנין דגיטא נמי לא הוי משמע דרוב פעמים הוי גיטא ואפי' שלחו ביד אחר: **ויהבה ליה חפץ.** לההוא שליח שני: **דל"ע לא פליגי דהוי גיטא.** דאע"ג דאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר שליחות דגיטא לא בטיל ככל שלוחי גיטא שיכולין לעשות שליח דאגט לא קפיד בעל לדבר זה דגט אינו תלוי בחפץ דאפשר שילך ויטול החפץ ויטול הגט ביד אחר הלכך אפי' שינה בחפץ אין זה שינוי בגט שהרי קיבל החפץ ואח"כ נתן:

ואזל

אבל בב"ד של ישראל כיון דנפק ליה דינא לקטלא קטלי ליה א"ל אביי ב"ד של ישראל נמי אפשר דחזו ליה זכותא כי חזו ליה זכותא מקמי דליגמר דינא בתר גמר דינא תו לא חזו ליה זכותא לימא מסייעא ליה [ד]כ"מ שיעמדו שנים ויאמרו מעידים אנו את איש פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני ופלוני ופלוני עדיו ה"ז יהרג דלמא בורח שאני ת"ש שמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג ישיאו את אשתו מקומנטרסים של עובדי כוכבים איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו את אשתו מאי מת ומאי נהרג אילימא מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי אל ישיאו את אשתו הא קיי"ל כל מסיח לפי תומו הימוני מהימני ליה אלא לאו מת יוצא למות ונהרג יוצא ליהרג וקתני בב"ד של ישראל ישיאו את אשתו לעולם מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי לא והא קיי"ל דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני הני מילי במילתא דלא שייכי בה אבל במילתא דשייכי בה עבדי לאחזוקי שקרייהו: **מתני'** [א]המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר [ב]ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר [ג]שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר: **גמ'** אמר רב כהנא חלה תנן פשיטא חלה קתני מהו דתימא ה"ה אע"ג דלא חלה והאי דקתני חלה אורחא דמילתא קתני קמ"ל היכי דמי אי דא"ל הולך אע"ג דלא חלה נמי ואי דא"ל את הולך אפי' חלה נמי לא ואי רשב"ג אפילו חלה נמי לא דתניא הולך גט זה לאשתי ה"ז משלחו ביד אחר את הולך גט זה לאשתי הרי זה לא ישלחנו ביד אחר רשב"ג אומר [ד]בין כך ובין כך אין השליח עושה שליח איבעית אימא הולך והוא דחלה ואי בעית אימא את הולך וחלה שאני ואי בעית אימא [ה]רשב"ג היא וחלה שאני תנן המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר ורמינהו [ו]אמר לשנים תנו גט לאשתי או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אינהו אין אבל שליח לא אמר אביי התם טעמא מאי משום בזיון דבעל הכא בעל לא קפיד רבא אמר משום דמילי נינהו [ז]ומילי לא מימסרן לשליח מאי בינייהו איכא בינייהו שליח מתנה ובפלוגתא דרב ושמואל רב אמר מתנה אינה כגט ושמואל אמר [ח]מתנה הרי היא כגט: ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני: אמר ריש לקיש כאן שנה רבי [ט]אין השואל רשאי להשאיל [י]ואין השוכר רשאי להשכיר אמר לו רבי יוחנן [יא]זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעים אותה אלא זימנין דגיטא נמי לא הוי דנעשה כמי שאמר לו [יב]אל תגרשה אלא בבית וגירשה בעלייה אל תגרשה אלא בימין וגירשה בשמאל [יג]דכולי עלמא היכא דנפקה לאפיה ויהבה ליה חפץ והדר שקלה מיניה גיטא כולי עלמא לא פליגי דגיטא גיטא מעליא הוי כי פליגי היכא דא"ל

שקול

דזימנין דגיטא בטיל אם שנה כדבעינן לפרושי ואע"ג שהגיע חפצו לידו ולא הפסיד כלום בטל גיטא דעבר על דעתו וקפיד דומיא דבית ועלייה דלא מפסיד בעל מידי ואפ"ה בטל גיטא וה"ה הכי נמי הכא והשתא אזיל ומפרש אימת הוי קפידא ובטל גיטא דמדקאמרינן זמנין דגיטא לא הוי משמע דלפעמים הוי גיטא ואפילו שלחו ביד אחר: היכא דנפקא לאפיה ויהבא ליה חפץ והדר שקלא גיטא מיניה דכ"ע לא פליגי דגיטא מעליא הוי: פי' כשאמר הבעל לשליח ראשון טול לי ממנה חפץ פלוני אע"פ שאמר לו טול חפץ ברישא והדר תן לה גט ואזל שליח ראשון ומינה שליח שני כיון דלא שינה שליח שני מדעתו דבעל הכא בעל לא קפיד עד שיחתם אינו יכול לחזור ונמסר לשליח אחר ואם אמר לו טול לי ממנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר דכתיב וכתב ונתן ואינו רוצה שידעו בו שאינו יודע לכתוב אבל הכא גבי הולכת גט ליכא משום בזיונא דבעל ולא קפיד. רבא אמר מילי נינהו ומילי לא מימסרן לשליח פי' התם היינו טעמא דלא משוי שליח שלא מסר להם אלא דברים ואין בדברים כח להיותם חוזרים ונמסרים לאחר אבל גט דאית ביה ממשא חוזר ונמסר ולקמן בפרק האומר התקבל אמרינן כיון דמילי לא מימסרן לשליח אפילו אמר לג' תנו שעשאן ב"ד ואפילו אמר לב"ד הגדול שבירושלים אין

מסורת הש"ס

א) סנהדרין מה: מכות ז., ב) לעיל יד. [ב"מ לו.], ג) לקמן סו., ד) [לקמן סו: עח: עב.], ה) ב"מ כט:, ו) [ברכות ה. וש"נ],

מוסף רש"י

אמר לשנים תנו גט לאשתי. אע"ג דלא אמר כתבו ותנו, הכי אלו יתמנו בעצמן ולא יאמרו לעדים אחרים לחתום, דלאו בית דין מינינהו לצוות על אחרים אלא עדים שויהו, ובגמרא מפרש על כתב הגט אם יכולין לצוות לסופר אחר לכתוב או הם עצמם צריכין לכותבו (לקמן סו.). **או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי.** אע"פ שהן רמיין לעשות בית דין כיון דבהדיא אמר להו כתבו, לא ב"ד שויהו אלא עדים (לקמן סו:). **כאן שנה רבי.** במשנה זו למדנו רבי שהתם המתניתין, אין השואל רשאי להשאיל. דבכולהו שייך למימר אין לאדם שיהא פקדונו ביד אחר (ב"מ כט:).

מוסף תוספות

א. וקס"ד דרשב"ג אפי' חלה קאמר. רשב"ם. ב. שגילה הבעל דעתו שאינו מקפיד. רשב"ם. וע' מהר"ם ש"ף. ג. דמשמע שגם הנתינה צריכין לעשות. מצינא למימר דלאו דוקא שיתנו הן עצמן, אלא. תוס' הרא"ש.

פסקי רי"ד

מתני' המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר ואם אמר לו טול לי ממנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר רצונו שיהא פקדונו ביד אחר. פי' בא"י שאינו צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם משלחו ביד אחר ועושה שליח מאליו שלא בב"ד. אמר רב כהנא חלה תנן. פי' דוקא אם חלה שהוא אנוס וה"ה נמי לכל האונסים אז משלחו ביד אחר אבל אם אין לו שום אונס לא ישלחנו ביד אחר. פשיטא חלה קתני מהו דתימא ה"ה אע"ג דלא חלה והאי דקתני חלה אורחא דמילתא קתני קמ"ל תנן אמר לשנים תנו גט לאשתי או לג' כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אינהו אין שליח לא. פי' אם אמר לשנים תנו גט לאשתי ולא נתן להם גט עשאם עדים לכתוב גט וליתנו לאשתו ואע"פ שלא אמר להם אתם עצמכם כתבוהו הרי אלו יכתבו ויתנו ולא יאמרו לסופר ויכתוב או אם אמר לג' כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו הם בעצמם ולא יאמרו לאחרים לכתוב שהרי אמר להן כתבו אבל אם אמר לג' תנו גט לאשתי יאמרו לאחרים ויכתבו ויתנו מפני שעשאן ב"ד ורשאין לעשות שליח אבל אין השליח יחיד עושה שליח ובמתני' הכי תנן הרי זה משלחו ביד אחר אמר אביי התם משום בזיונא

עין משפט נר מצוה

לו א מיי' פ"ז מהל' גירושין ה"ד וס"ע הל' לה סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קמא סעי' לח: לז ב מיי' פ"ט שם סמג שם טוש"ע שם סעיף לח:
לח ג ד מיי' שם טוש"ע שם סעיף לח:
לט ה מיי' פ"ד מהל' זכייה הלכה י סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סימן רמד:
מ ו מיי' פ"ח מהלכות שכירות הלכה ד סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סימן שמב [וכרב אלפס ב"מ פ"ב עה:] ועוד שם פ"ג דף פ ע"א וכרא"ש שם פ"ב סימן יט]:
מא ז מיי' פ"ח מהלכות שכירות שם סמג שם טוש"ע ח"מ סימן שז סעיף ד:
מב ח מיי' פ"ט מהל' גירושין הלכה לג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמא סעיף מה:
מג ט מיי' שם הלכה לה טוש"ע שם סעיף נא:

פסקי רי"ד (המשך)

רשאים לומר לאחרים לכתוב דמילי לא מימסרן לשליח: מאי בינייהו איכא בינייהו שליח מתנה פי' שאמר בעל הבית לשני בני אדם כתבו שטר מתנה לפלוני על שדה זו לאביי דאמר משום בזיון דבעל הכא ליכא למימר הכי שהרי אין עליו לכותבו דתנן והמקבל נותן שכר הלכך אם ירצו יאמרו לאחרים ויכתבו ולרבא דאמר משום דמילי נינהו מתנה נמי מילי נינהו שהרי לא מסר להם כלום ואל יאמרו לאחרים לכתוב ואותן אחרים אינן רשאין לכתוב שהרי לא הרשם בעל הבית: כפלוגתא רב אמר מתנה אינה כגט ושמואל אמר הרי היא כגט וקמו להו רבא ושמואל (אמרה) [תרווייהו] בחדא שיטתא והלכתא כוותייהו והכי נמי אמרינן בפרק התקבל אמר שמואל הלכה כר' יוסי דאמר מילי לא מימסרן לשליח. ואם אמר לו טול לי ממנה חפץ וכו': אר"ל כאן שנה רבי אין השואל רשאי להשאיל ואין השוכר רשאי להשכיר פי' שלא תאמר כבר קנאה בתוך ימי שאלתה או בתוך ימי שכירותה ורשאי להשאיל ולהשכיר לכל מי שירצה דלגבי דידיה השואל והשכיר ולא לאחרים וה"ה נמי לשומר חנם אינו רשאי למסור לשומר אחר ומ"ה תני לא ישלחנו ביד אחר ולא משום ביטולי גיטא אתי דאע"ג דשלחו ביד אחר גיטא לא בטיל כל היכא דמטי חפציו לידיה דבעל בין ע"י שליח קמא בין ע"י שליח בתרא: א"ל ר' יוחנן זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעין אותה שאין לו לאדם לעבור על דעתו של בעל למסור פקדונו ביד אחר אלא זמנין דגיטא נמי לא הוי נעשה כאומר לו אל תגרשה אלא בבית וגירשה בעליה אל תגרשה אלא בימין וגירשה בשמאל אמר הרי היא כגט קסבר ר' יוחנן האי דתני לא ישלחנו ביד אחר משום ביטולי גיטא תניא

שקול מינה חפץ והדר הב לה גיטא. משמע דוקא שהקפיד על לקיחת החפץ תחלה פליגי אגב הב לה גיטא ושקול מינה חפץ לא ותימה דבפרק הכותב (כתובות דף פה.) אמרי' דלא שנא א"ל שקול טטרא והב ליה זוזי ולא שנא אמר ליה הב ליה זוזי ושקול טטרא משלם דאמר ליה לתקוני שדרתיך ולא לעוותי כיון שהזכיר לקיחת הטטר אע"פ שהזכיר נדסוף ויש לומר דשאני התם שפרעון המעות תלוין בטטר ובהזכרת לקיחת הטטר גלי דעתיה שירא שלא יאמרו סיטרא מינהו[ב]:

רבי יוחנן פוסל בו וכ"ש בשלוחו. פי' בקונט' דקפידת הבעל אינו אלא שלא ישאר החפץ ביד האשה אבל במה שאמר ליה שיטול הימנה חפץ והוא משלח ביד אחר אין הגט נפסל ולא ישלחנו ביד אחר דקתני במתניתין היינו טעמא שמא לא ימסור לשני דבריס כהוייתן או השני לא ידקדק בהן ויפסול הגט ולפי זה הא דקתני שאין לזונו שיהא פקדונו ביד אחר היינו ביד אשתו וזה נראה דוחק וגם זה דוחק דלא ישלחנו ביד אחר שלא ישכח לומר כאשר אמר הבעל ונראה לריב"א דכשאמר שקול מינה חפץ והדר הב לה גיטא שתולה שליחות הגט בחפץ פוסל ר' יוחנן נמי כשמשלח ביד אחר אפי' לא שינה שליח השני מדעת הבעל ונטל ממנה החפץ קודם נתינת הגט דכיון שתולה שליחות הגט בחפץ כל מה שמשנה מדעת הבעל בחפץ נפסל הגט והכי פי' רבי יוחנן פוסל בו בשליח ראשון כששינה וכ"ש בשלוחו ואפי' בלא שינוי ולא ישלחנו ביד אחר אפי' לא ישנה דקפיד הבעל שאין לזונו שיהא פקדונו ביד אחר פי' ביד השליח השני וי"ל כו' כדפי' בקונט': **הכי גר' ר"ת א"ר אשי מאי טעותא מי קאמר ליה אבא בר מניומי ולא את.** וקאתי רב אשי לפרש מאי טעותא ולב' הלשונות [ו]רב אשי מכווניס[ד] ולא קאי א"ל אלא אמילתא דרבא: מי

שקול מינה חפץ והדר הב לה גיטא ואזל איהו ויהיב לה גיטא והדר שקל מינה חפץ רבי יוחנן [א]פוסל בו וכ"ש בשלוחו וריש לקיש מכשיר בשלוחו וכ"ש בו: **מתני'** [ב]המביא גט ממדינת הים וחלה עושה [ג]שליח בב"ד ומשלחו ואומר לפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ואין שליח אחרון צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא אומר שליח ב"ד אני. פי' אם חלה או נאנס ואינו יכול ללכת ורוצה למנות שליח צריך למנותו לפני ב"ד מפני שצריך לומר בפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ולקיימו ביד השליח האחרון אינו יכול לאומרו וכבר איפלגו ר' יוחנן ורבי חנינא לעיל (ה:) ואמרינן התם דכ"ע שלשה מידי דהוה אקיום שטרות דעלמא ובצירוף השליח עם שנים אמרינן פליגי והכא נמי מ"ד בפני שלשה מפרש מתני' ב"ד עמו שיהו שנים והוא הרי שלשה: אמרי ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מר' אבהו שליח [דשליח] משוי שליח או לא א"ל הא לא תיבעי לכו מדקתני אין השליח האחרון מכלל דמשוי שליח פי' מדלא תני שליח שני ותני שליח האחרון ש"מ דמצי משוי כי תיבעי לך בב"ד או שלא בב"ד. פי' מי אמרינן כיון שאין צריך השני לומר בפני נכתב ובפני נחתם אינו צריך ב"ד או דלמא כיון דהוא צ"ל שליח ב"ד אני שוה דבור זה כמו בפני נכתב ובפני נחתם. אמרו ליה הא נמי לא תיבעי (לכו) [לך] דקתני אלא אומר שליח ב"ד אני (כר"ש) אלמא

פסקי רי"ד

של בעל הבית אלא תחלה קבל החפץ ואחר נתן לה הגט גט מעליא הוי אלא כי פליגי היכא דא"ל שקיל מינה חפץ והדר הב לה גיטא וזה מינה שליח שני ואזל שליח שני ויהב לה גיטה והדר שקיל מינה חפץ ר' יוחנן פוסל בו וכ"ש בשלוחו דקפידא הוי ומעבירי על דעתו הוי שהוא סבר לעכבה בענין הגט עד שתתן לו החפץ ודוקא קא"ל הכי שלא יעבור על דבריו הלכך היכא דשינה אע"ג שהגיע לידו קפידא הוי ולא הוי גיטא מפני שעבר על דעתו ומ"ה קתני לא ישלחנו ביד אחר שמא ישנה שליח שני מדברי הבעל הבית ור"ל מכשיר בשלוחו וכ"ש בו דקסבר ר"ל אין דעתו של בעל אלא שיגיע חפץ לידו ולא תעכבנו האשה וכיון שהגיע חפצו לידו אע"ג דיהב לה גיטא ברישא לא הוי שינוי ומעביר על דעתו וקי"ל דכל ר"ל ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן: **מתני'** המביא גט ממדינת הים וחלה עושה ב"ד ומשלחו ואומר לפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ואין השליח האחר צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא אומר שליח ב"ד אני. פי' אם חלה או נאנס ואינו יכול ללכת ורוצה למנות שליח צריך למנותו לפני ב"ד מפני שצריך לומר בפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ולקיימו ביד השליח האחרון אינו יכול לאומרו וכבר איפלגו ר' יוחנן ורבי חנינא לעיל (ה:) ואמרינן התם דכ"ע שלשה מידי דהוה אקיום שטרות דעלמא ובצירוף השליח עם שנים אמרינן פליגי והכא נמי מ"ד בפני שלשה מפרש מתני' ב"ד עמו שיהו שנים והוא הרי שלשה: אמרי ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מר' אבהו שליח [דשליח] משוי שליח או לא א"ל הא לא תיבעי לכו מדקתני אין השליח האחרון מכלל דמשוי שליח פי' מדלא תני שליח שני ותני שליח האחרון ש"מ דמצי משוי כי תיבעי לך בב"ד או שלא בב"ד. פי' מי אמרינן כיון שאין צריך השני לומר בפני נכתב ובפני נחתם אינו צריך ב"ד או דלמא כיון דהוא צ"ל שליח ב"ד אני שוה דבור זה כמו בפני נכתב ובפני נחתם. אמרו ליה הא נמי לא תיבעי (לכו) [לך] דקתני אלא אומר שליח ב"ד אני (כר"ש) אלמא

צריך האחרון שבהם לומר שליח ב"ד אני וש"מ שאינו עושהו אלא בב"ד: אמר רבא שליח בא"י עושה כמה שלוחים פי' ראשון לשני ושני לשלישי עד לעולם ואין צריך ב"ד הואיל ואין הראשון צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם [אין] האחרון צ"ל שליח ב"ד אני ובמדינת הים תנן במתני' דעושה כמה שלוחים מדתני אין שליח האחרון אבל בא"י לא תנן דשליח שני עושה שליח שלישי והוה אמינא דוקא במדינת הים שנתמנה שליח שני בפני ב"ד אלים לשוויי שליח שלישי אבל בא"י שלא נתמנה אלא בינו לבינו הוה אמינא דלא [יכול] למיעבד שליח שלישי קמ"ל רבא דעושה כמה שלוחים: אמר רב אשי ואם מת ראשון בטלו כולם פי' אם מת שליח ראשון קודם שיגיע הגט ליד האשה בטלו כולם דמכח קמא קאתו: אמר מר בר רב אשי הא דאבא דקטנותא הוא אילו מית בעל מידי אית בהו מששא כולהו מכח בעל קאתו איתיה לבעל איתנהו לכולהו ליתנהו לבעל ליתנהו לכולהו וכן הלכה: ההוא גברא דשדר גיטא לדביתהו אמר ליה שליח לא ידענא לה א"ל זיל יהביה לאבא בר מניומי דהוא ידע בה וליתביה ניהלה אתא ולא אשכחיה לאבא בר מניומי יתיב ר' אבהו ור' חנינא ור' יצחק נפחא ויתיב רב ספרא גבייהו אמרי ליה מסור מילך קמן דכי אתי אבא בר מניומי ניתביה ניהלה פירוש השליח היה אנוס לילך לדרכו ולא היה יכול

אתא ולא אשכח לאבא בר מניומי אשכחיה לרבי אבהו ורבי חנינא בר פפא ור' יצחק נפחא ויתיב רב ספרא גבייהו אמרו ליה מסור מילך קמי דידן דכי ייתי אבא בר מניומי ניתביניה ליה וליזיל וליתביניה לה אמר להו רב ספרא [ה]והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא איכסופו אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי א"ר אשי במאי קפחינהו מי קאמר ליה אבא בר מניומי ולא את איכא דאמרי אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי בטעותא א"ר אשי מאי טעותא מאי קא אמר ליה אבא בר מניומי ולא את ההוא גברא דשדר לה גיטא לדביתהו א"ל לשליח לא תיתביה ניהלה עד תלתין יומין אתנים בגו תלתין יומין אתא לקמיה דרבא אמר רבא חלה טעמא מאי משום דאנוס האי נמי אנוס הוא [ו]אמר ליה מסור מילך קמי דידן דלבתר תלתין יומין משוינן שליח ויהיב ליה ניהלה א"ל רבנן לרבא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא אמר להו [ז]כיון דלבתר תלתין יומין מצי מגרש כשליח שניתן לגירושין הוא וליחוש שמא פיים מי לא תנן [ח]מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד יב"ח ומת בתוך יב"ח הרי זה גט והוינן בה וניחוש שמא פיים ואמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי [ט] איכסיף לסוף איגלאי מילתא דארוסה הואי אמר רבא [ז]כאם אמרו בנשואה יאמרו בארוסה אמר רבא הא ודאי קא מיבעיא לן כי

הכי גרסינן **ואמר רבה בו' נאומר.** בפני בית דין בשעה שמסרו לשליח הרי היא נאמנת עלי כמאה עדים לעולם אם תערער לומר גט ישן הוא הריני מאמינה לאמר שלא באתי בתוך הזמן אלא וכיון דמעיקרא הימנה תו לא מהימן לערער וכל שכן דאמן לא ליקו ולערער אלמא טעמא דאמר הכי אבל האי דלא אמר הכי ליחוש: **אם אמרו בנשואה.** שהביאה עליו ומחזר לפייסה:

מסורת הש"ס

א) ס"א עושה ב"ד ומשלחו, ב) בכת"י הא נמי לא, ג) [נדרים מ. ע"ז לז.] לקמן עו: כתובות ב:, ד) לקמן עז:, ה) ועי' רש"ש, ו) נראה ש"ל דבדי רב אחי. יעב"ץ,

גליון הש"ם

גמ' והא שליח שלא ניתן לגירושין. עיין לעיל דף כד ע"א תד"ה וכי מעיקרא: **שם איכסיף** לסוף איגלאי. עיין לקמן עז ע"ב ב"מ לז ע"א ע"ז דף כב ע"א:

לעזי רש"י

דיטרונצייר"ר. לקטרוג.

מוסף תוספות

א. דא"ל הכי, דגלי דעתי'. תוס' הרא"ש. ב. אבל הכא זה אינו תלוי בזה, החפץ בגט והגט בחפץ. ריטב"א. ד. ורב אשי בין לל"ק בין לל"ב ס"ל דבטעות קפחינהו ושליח שניתן לגירושין הוא, דמי קאמר ליה אבא בר מניומי ולא את. רשב"א.

פסקי רי"ד (המשך)

להמתין עד שימצא אבא בר מניומי ואמרי ליה מסור דברי שליחותך בפנינו ואמור בפני נכתב ובפני נחתם ואע"פ שאיננו כאן כדאמרינן לקמן שיכול ב"ד למנותו בין בפני שליח ראשון בין שלא בפניו תן לנו הגט (שיתנהו לו) ואנו ניתן לו והוא ימסרנו לאשה ויהיה שליח ב"ד אמר להו רב ספרא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא איכסופו פי' זה השליח לא נעשה שליח לגרשה אלא למוסרו לאבא בר מניומי והלכך לאו במקום בעל קאי שיהא רשאי למוסרו אלא על יד אבא בר מניומי יכול למוסרו שכך הרשהו הבעל אבל אינו רשאי שיתנהו לאדם אחר שיתנהו לאבא בר מניומי ולא דמי לשליח שניתן לגירושין שידו כיד הבעל ומסתמא עושה כמה שלוחים אבל זה שלא ניתן לגירושין ואין ידו כיד הבעל מסתמא אין לו למנות שליח אחר להגיעו ליד אבא בר מניומי אך אם הרשהו הבעל בפירוש שיהא רשאי למנות שליח אחר עד שיגיענו ליד אבא בר מניומי. אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמיכי ואסיקנא דהכי א"ל אבא בר מניומי ולא את והוה ליה שליח שלא ניתן לגירושין פי' שאמר לבעל לא ידענא לה לא עשאו שליח אלא לתתו ליד אבא בר מניומי וה"ל שליח שלא ניתן לגירושין דסתמא אין לו כח למנות שליח אחר להגיעו ליד אבא בר מניומי רק אם היה הבעל מרשהו בפירוש: ההוא גברא דשדר גיטה לדביתהו א"ל לשליח לא תיתביה ניהלה אלא לבתר תלתין יומין איתניס בגו תלתין יומין פי' אירע לו אונס שלא היה יכול להמתין שם ל' יום ולמוסרו ביד האשה אתא לקמיה דרבא אמר רבא חלה מ"ט משום דאנוס הכי נמי הא אניס א"ל מסור מילך קמן ולבתר תלתין יומין משוינן שליח וממטי ליה ניהליה ומכאן מוכיח שב"ד ממנין השליח השני ולא שליח ראשון ומ"ה תנן שליח ב"ד אני אמרי ליה רבנן לרבא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא פי' בתוך ל' יום אמר להו רבא כיון דלבתר תלתין יומין מגרש שליח שניתן לגירושין הוא: וליחוש שמא פיים פי' שמא בא הבעל אצלה בתוך ל' יום ונתייחד עמה ופייס ובעל ואם בעל בתוך ל' יום בטלה שליחותו של שליח אחרי שנתפייס עמה ובא עליה ושוב אין שליח זה יכול לגרשה דבטלה שליחותו אבל בעל בודאי יכול לגרשה בו דדוקא שליחות השליח בטלה אבל גט כדקאי קאי וכיון דיהביה ניהליה בתר דבא עליה מפקיע קדושיה אבל מיהו גט ישן הוי דאיכא למיחש שמא יאמרו גיטה קודם לבנה אבל אם גירשה בו תינשא לכתחלה. מי לא תנן מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש הרי זה גט והוינן בה וליחוש שמא בא עליה פי' אחרי שיש שהות הרבה לבא ליחוש שמא בא וביטל תנאו ולא דמי לשולח גט ממדינת הים ואינו קובע זמן לשהותו בידם דהתם ליכא למיחש שמא בא ופייס דמימר אמר השליח קידמני וכבר הגיע הגט לידה ולא עקר נפשיה מספיקא: ואמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי פי' באומר בפני ב"ד בשעה שמסרו לשליח הרי היא נאמנת עלי כק' עדים אם אערער לומר